

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2015 ROK

Wprowadzenie:

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 j.t. z późn. zm.) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 j.t. z późn. zm.).

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Tuszów Narodowy prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu prowadzonych w latach poprzednich.

Program ma minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu, a także zapobiegać, edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową. Uczyc jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Wspierać ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi. Uczyc umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Opracowanie programu poprzedzone zostało diagnozą sytuacji w gminie Tuszów Narodowy w aspekcie problemów związanych z alkoholem, papierosami i narkotykami.

Raport z diagnozy.

I. RAPORT Z DIAGNOZY

1. Placówki i instytucje objęte badaniem, celem postawienia diagnozy:

- Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Tuszowie Narodowym. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Na podstawie udzielonej informacji przez Kierownika GOPS – są rodziny objęte pomocą społeczną i patologiczne, które borykają się z problemami alkoholizmu,
- Wiejski Dom Kultury i Rekreacji w Grochowem,
- Losowo wybranych mieszkańców Gminy,
- Świetlica Socjoterapeutyczna w Borkach Nizińskich..

Gminę Tuszów Narodowy zamieszkuje **8033 osoby** (stan na 30. 11. 2014 r.). W Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych jest **468** osób bezrobotnych, w tym **258** kobiet. Zasiłek dla bezrobotnych pobiera **56** osób, w tym 27 kobiet, bez prawa do zasiłku jest **412** osoby (stan na 30.09.2014r.). W Gminie Tuszów Narodowy znajduje się 5 szkół podstawowych, w których uczy się uczniów **608** uczniów (w tym 151 klas O) i jedno gimnazjum, w którym uczy się **203** uczniów.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wykazują, że w 17 rodzinach występuje przemoc, 17 osób doświadcza przemocy w tym. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wskazuje, że 17 osób jest określanych jako sprawcy przemocy. Wielu rodziców wyjechało za granicę w celach zarobkowych, często dzieci pozostają bez opieki lub pod opieką dziadków.

Dane policji: W 2013 roku pod wpływem alkoholu dokonano 45 przestępstw. Przemoc stwierdzono w 4 rodzinach objętych niebieską kartą. Policja interweniowała 55 razy, co było wynikiem nadużywania alkoholu.

Z danych na 30.11.2014 r. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuszowie Narodowym wynika, że 188 rodzin (517 osób) żyje w ubóstwie, tj. 6,4% ogółu mieszkańców. Z powodu alkoholizmu z pomocy społecznej korzystało 6 rodzin. Ogółem z różnych form pomocy społecznej korzystało 881 osób z 309 rodzin.

Dostępność alkoholu: (dane na 30. 11. 2014 r.)

Na alkohol do 4,5 % oraz piwo nie obowiązuje limit punktów sprzedaży. Na sprzedaż w/w alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży wydano w 2014 r. 21 przedłużeń zezwoleń w tym 10 na alkohol wysokoprocentowy. Na terenie gminy istnieje 25 punktów sprzedaży alkoholu, w tym 14 punktów sprzedaży alkoholi wysokoprocentowych.

Uznaje się, że kluczową rolę w ograniczeniu dostępności odgrywają:

- konsekwentny system kontroli rynku obrotu napojami alkoholowymi,
- konsekwentne egzekwowanie przepisów ustawy związanych z zakresem reklamy alkoholu,
- systematyczna edukacja sprzedawców w dziedzinie szkód związanych z piciem alkoholu przez młodzież,
- koncentracja na wszechstronnych oddziaływaniach profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży
- świadomość społeczna o szkodliwym wpływie alkoholu na organizm
- ścisła współpraca z instytucjami skupiającymi dzieci i młodzież w celu promowania aktywnego, zdrowego stylu życia.

Wyniki badania ankietowego prowadzonego wśród młodzieży gimnazjalnej

Podstawowym celem badania była diagnoza rozpowszechnienia zjawiska używania substancji psychoaktywnych przez młodzież. W badaniach pytano nie tylko o skalę tych doświadczeń, ale również o ich częstotliwość i okoliczności, dzięki temu możliwe jest oszacowanie wielkości populacji młodych ludzi, którzy mają za sobą pojedyncze eksperymenty lub wielokrotne doświadczenia związane z piciem alkoholu, paleniem papierosów, spożywaniem napojów energetyzujących itp.

Badania zostały przeprowadzone za pomocą kwestionariusza ankiety anonimowej, która zawierała pytania zamknięte. W badaniu wzięli udział uczniowie klas I-III.

Alkohol

Z przeprowadzonego badania wynika, iż 23% osób spośród badanych spożywało już alkohol, 77% natomiast udzieliło odpowiedzi, że nie zdarzyło im się jeszcze spożywać napojów alkoholowych. **Spośród tych osób, które zadeklarowały, że spożywały alkohol** 50% udzieliło odpowiedzi, że po raz pierwszy pili alkohol będąc jeszcze uczniami szkoły podstawowej, również 50%, że w wieku gimnazjalnym. Gimnazjaliści, którzy zadeklarowali, iż spożywali już alkohol napisali, iż pierwszy raz pili go z koleżanką/kolegą – 60%, 16%

uczniów napisało, że alkohol spożywali sami, również 16%, iż ze znajomymi w grupie. 8% badanych napisało, że po raz pierwszy alkohol spożywali z rodzicami.

82% osób spośród badanych udzieliło odpowiedzi, że nigdy nikt nie namawiał ich do picia alkoholu. 18% uczniów natomiast udzieliło odpowiedzi, że byli oni namawiani do spożywania napojów alkoholowych.

Na pytanie dotyczące tego, w jaki sposób uczniowie zdobywają alkohol 44% spośród tych, którzy zadeklarowali, że spożywali już alkohol na to pytanie udzieliło odpowiedzi, że są oni częstowani przez kolegów/koleżanki. Natomiast pozostałe osoby, tj. 36% zadeklarowali, że to starszy kolega kupuje na ich prośbę.

Z kolei na pytanie czy podczas próby kupienia alkoholu sprzedawca odmawia jego podania, jedna osoba, która próbowała kupić kiedykolwiek alkohol napisała, że nie odmówiono jej jego podania.

Spośród uczniów, którzy spożywali alkohol 88% napisało, że było to piwo, 44% udzieliło, że pili wino, 36% wódkę oraz jedna osoba napisała, że piła drinki.

Narkotyki

Uczniowie zapytani o to jak oceniają zjawisko narkomanii udzielali następujących odpowiedzi. Zdaniem 55% badanych narkomania to poważny problem, 27% uważa to zjawisko za tragedię, 15% osób nie ma na ten temat zdania. Z kolei 1 osoba uważa, że jest to sposób na zabawę, również 1, że to nic wielkiego.

Z odpowiedzi udzielonych przez uczniów wynika, że 7% z pośród nich bezpośrednio zetknęło się z narkotykami, ktoś kiedyś im je pokazywał, 93% natomiast udzieliło odpowiedzi, że nigdy nie mieli bezpośredniego kontaktu z narkotykami. Z kolei na pytanie dotyczące tego, czy ktoś namawiał ich do wzięcia narkotyków, 1 osoba udzieliła odpowiedzi, że taka sytuacja miała miejsce, natomiast pozostali odpowiedzieli, że nigdy przez nikogo nie byli namawiani do brania narkotyków.

Papierosy

Spośród poddanych badaniu uczniów 5% zadeklarowało, iż pali papierosy, pozostali natomiast tj. 95% osób udzieliło odpowiedzi, że nie palą oni papierosów.

Osoby, które w ankiecie udzieliły odpowiedzi twierdzącej dotyczącej palenia papierosów, w następnym pytaniu dotyczącym tego dlaczego to robią odpowiedzieli, że po to, aby rozładować napięcie – 100% osób palących. Jeden uczeń napisał, że pali papierosy dla zabawy.

Uczniowie, którzy palą papierosy najczęściej proszą o ich kupienie starszego kolegę – 60%, 40% tj. 2 osoby kupują papierosy same, również 40% czyli 2 osoby zadeklarowały, że najczęściej są częstowani papierosami przez kolegę/koleżankę.

Z przeprowadzonego badania wynika, że 2 uczniom, którzy próbowali sami kupić papierosy sprzedawca czasami odmawia ich sprzedaży, 1 uczeń zadeklarował, że podczas próby samodzielnego kupienia papierosów nigdy mu nie odmówiono ich podania. Pozostali uczniowie natomiast udzielili odpowiedzi, że nie kupują papierosów.

Dopalacze, napoje energetyzujące

69% badanych gimnazjalistów udzieliło odpowiedzi, iż wiedzą oni czym są dopalacze, 31% natomiast udzieliło przeciwnej odpowiedzi. 1 osobie zdarzyło się zażywać tego typu substancje. Na pytanie dotyczące tego dlaczego osoba ta sięgnęła po dopalacze, udzielona została odpowiedź, że dla relaksu.

Z badania wynika, że 53% badanych gimnazjalistów pije napoje energetyczne, przeciwnej odpowiedzi natomiast udzieliło 47% badanych.

Na pytanie dotyczące tego czy uczniowie spożywają napoje energetyczne przed wzmocnionym wysiłkiem fizycznym lub umysłowym 5% badanych gimnazjalistów udzieliło odpowiedzi, iż zdarza im się spożywać napoje energetyczne przed wysiłkiem fizycznym lub umysłowym, 66% ankietowanych zadeklarowało, że nie zdarza im się to, 9% badanych sięga po te napoje czasami w tego typu sytuacjach, natomiast 10% pije je rzadko.

Z kolei na pytanie dotyczące tego czy uczniowie piją wyżej wymienione napoje dlatego, że je lubią 13% uczniów udzieliło odpowiedzi twierdzącej, 28% napisało, że zdarza im się to czasami, natomiast 47% gimnazjalistów udzieliło odpowiedzi, że nie piją napojów energetycznych dlatego, że je lubią.

53% uczniów uważa, że spożywanie napojów energetycznych jest szkodliwe dla organizmu człowieka, odmiennego zdania jest 12% uczniów, z kolei 35% badanych udzieliło odpowiedzi, że nie wiedzą oni czy tego typu napoje szkodzą organizmowi.

Wyniki diagnozy przeprowadzonej wśród dorosłych mieszkańców gminy

W przeprowadzonym badaniu wzięło udział 80 mieszkańców gminy Tuszów Narodowy w różnym wieku. Najwięcej osób było w przedziale wiekowym 41-50 lat – 36%, 30% ankietowanych było w przedziale wiekowym 31-40 lat, 11% w przedziale 20-30 lat, natomiast najmniej, bo tylko 4% powyżej 60 roku życia.

Spośród ankietowanych największa grupa, 43% udzieliła odpowiedzi, że w ich miejscu zamieszkania problem występowania alkoholu jest mały, zdaniem 36% badanych problem ten jest znaczny, 11% twierdzi, że znikomy. Natomiast według 10% problem występowania alkoholu w ich miejscowości jest duży.

Na pytanie dotyczące tego, czy w miejscowości badanych spożycie alkoholu wzrosło w ostatnich latach 49% badanych udzieliło odpowiedzi, iż trudno jest im cokolwiek na ten temat powiedzieć. 21% uważa, że spożycie alkoholu jest większe, niż to, które miało miejsce kilka lat temu, 20% uważa, że jest ono takie samo, z kolei 10% zadeklarowało, iż ich zdaniem obecnie spożycie alkoholu jest mniejsze niż dawniej.

Z większości uzyskanych odpowiedzi wynika, że dostęp do alkoholu w miejscowościach respondentów jest łatwy. Uważa tak 76% badanych. Przeciwniej odpowiedzi udzieliło 19% biorących udział w badaniu. Pozostałe osoby nie udzieliły na to pytanie odpowiedzi.

Z udzielonych odpowiedzi wynika, że najczęściej kupowanym alkoholem jest piwo, odpowiedzi takiej udzieliło 60% badanych, 36% twierdzi, że jest to wino, 11% zaznaczyło odpowiedź, że alkoholem tym jest wódka.

Najwyższy procent respondentów uważa, że w ich okolicy nie ma takich sytuacji, aby osoby nieletnie lub nietrzeźwe mogły kupić alkohol – odpowiedzi takiej udzieliło 70% badanych. Zdaniem 21% ankietowanych często zdarza się, że osoby nietrzeźwe lub nieletnie dokonują takiego zakupu, z kolei 9% nie zwraca na to uwagi.

Spośród poddanych badaniu osób 65% zadeklarowało, że zdarzyło im się zwracać uwagę osobom spożywającym alkohol, by tego nie robiły. Pozostali uczestnicy badania udzielili odpowiedzi, że nigdy nikomu nie zwracali w takim przypadku uwagi.

56% ankietowanych udzieliło odpowiedzi, że kilkakrotnie zdarzyło im się być świadkiem awantury, jaką spowodowały osoby będące pod wpływem alkoholu. 21% zadeklarowało, że widzieli taką sytuację jeden raz, natomiast 23% napisało, że nigdy taka sytuacja nie miała miejsca w ich obecności.

Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych jest zjawiskiem sporadycznym, uważa 55% ankietowanych. 31% zadeklarowało, że jest to zjawisko bardzo częste, natomiast 14% uważa, że w ich miejscowości, takie sytuacje nie mają miejsca.

Na pytania dotyczące profilaktyki alkoholowej 56% badanych zadeklarowało, że profilaktyka alkoholowa w ich miejscowości jest czymś raczej nieznanym, odmiennego zdania jest 44% ankietowanych. Z kolei na pytanie dotyczące tego, czy profilaktyka alkoholowa jest potrzebna i czy powinno się prowadzić działania profilaktyczne 56% ankietowanych udzieliło odpowiedzi, iż zdecydowanie należy prowadzić tego typu działania, 23% napisało, że raczej powinno się prowadzić taką profilaktykę. 2% ankietowanych zadeklarowało, że tego typu działania są raczej niepotrzebne, z kolei 16% udzieliło odpowiedzi, że trudno jest im cokolwiek na ten temat powiedzieć.

II. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Tuszów Narodowy, w szczególności osoby należące do następujących grup:

- 1) konsumenci alkoholu,
- 2) osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby nadmiernie pijące,
- 3) rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym,
- 4) dzieci i młodzież szkolna.

III. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ

1. Rozwiązywanie problemów alkoholowych wymaga współdziałania szeregu instytucji: oświaty, policji, pomocy społecznej, służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, administracji aby skutecznie przeciwdziałać przemocy związanej z alkoholizmem i narkotykami. W Gminie Tuszów Narodowy rozwiązywaniem tych problemów zajmują się:
 - 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tuszowie Narodowym;
 - 2) Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin w Tuszowie Narodowym;
 - 3) Szkoły Podstawowe i Gimnazjum;
 - 4) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszowie Narodowym;
 - 5) Stowarzyszenia;
 - 6) Parafie;
 - 7) Gminna Biblioteka Publiczna w Tuszowie Narodowym;
 - 8) Świetlica Socjoterapeutyczna w Borkach Nizińskich;
 - 9) Kluby Sportowe z terenu Gminy Tuszów Narodowy;
 - 10) Wiejski Dom Kultury i Rekreacji w Grochowie;
 - 11) Komisariat Policji w Tuszowie Narodowym;
 - 12) Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Mielcu.
2. Na terenie Gminy brak jest placówki leczenia odwykowego i grup samopomocowych.

IV. KIERUNKI DZIAŁANIA NA PŁASZCZYŹNIE PROFILAKTYKI ALKOHOLOWEJ I NARKOTYKOWEJ

Mając na uwadze wagę problemu oraz zagrożenia związane z nadużywaniem alkoholu ustala się na 2015 rok następujące kierunki działań zmierzających do poprawy sytuacji w tym zakresie.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych poprzez:

- 1) prowadzenie punktu konsultacyjnego w zakresie uzależnień;
- 2) współdziałanie z Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Mielcu prowadzącym poradnię terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia poprzez współudział w finansowaniu świadczeń terapeutycznych dla mieszkańców Gminy Tuszów Narodowy (w przypadku gdy NFZ nie pokryje wszystkich niezbędnych kosztów programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych);
- 3) realizację programów terapeutycznych w zakresie uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem programów dla dzieci i młodzieży;
- 4) prowadzenie rozmów motywacyjnych, informacyjno-edukacyjnych oraz kierowanie przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych osób nadużywających alkohol na terapię;
- 5) kierowanie osób uzależnionych, po przeprowadzeniu przez GKRPA rozmów motywujących, na badania do biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez lekarza psychiatrę i psychologa oraz występowanie do sądu z wnioskiem o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 6) dofinansowanie udziału w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin;
- 7) kierowanie osób realizujących zadania Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na szkolenia oraz dofinansowanie szkoleń

z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) zapewnienie współdziałania pracowników takich jak: Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, służba zdrowia, dyrekcje szkół wraz z pedagogami szkolnymi, konsultanci z punktów konsultacyjnych, wychowawcy ze świetlic itp. w szczególności w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie,
- 2) finansowanie szkoleń, kursów;
- 3) udzielenie pomocy prawnej oraz pomocy psychospołecznej i psychologicznej osobom uzależnionym i ich rodzinom;
- 4) finansowanie prowadzenia zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z problemem alkoholowym;
- 5) organizowanie zajęć dla rodziców, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych;
- 6) wspieranie zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

- 1) prowadzenie na terenie szkół, placówek oświatowych, kulturalnych, opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- 2) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych;
- 3) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 r.ż.;
- 4) promowanie zdrowego stylu życia między innymi poprzez prowadzenie lokalnych imprez rozrywkowych, sportowo-rekreacyjnych, konkursów profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych przy współpracy z parafiami, dyrektorami szkół, placówek kulturalnych, stowarzyszeniami promującymi zdrowy styl życia bez alkoholu;
- 5) promocję imprez bezalkoholowych, w tym sportowych, kulturalnych, turystyczno-krajoznawczych;
- 6) organizowanie, finansowanie i dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z realizacją programów profilaktycznych, w tym dożywianie;
- 7) wspieranie działalności szkół, organizacji i instytucji promujących różne formy spędzenia czasu wolnego przez dzieci i młodzież poprzez prowadzenie zajęć rekreacyjno-sportowych np.:
 - koszykówka, piłka nożna, nauka pływania,
 - gry i zabawy ruchowe,
 - gry i zabawy terenowe,
 - wycieczki krajoznawcze,
 - turnieje i zawody sportowe,
 - majowe dni Gminy Tuszów Narodowy;
- 8) w ramach realizacji zajęć sportowych dofinansowanie zakupu sprzętu sportowego,

- 9) organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży (np. półkolonie, obozy profilaktyczne, feryjne wyjazdy);
- 10) zakup i dystrybucja pism i literatury fachowej;
- 11) wydawanie, kupowanie oraz dystrybucja materiałów informacyjnych o problemie alkoholizmu, narkotyków i tematyce pokrewnej.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie poprzez:

- 1) współpracę z Policją, w celu zapewnienia adekwatnej do potrzeby liczby interwencji w stosunku do osób nietrzeźwych i stosujących przemoc oraz zakłócających porządek publiczny, w tym współfinansowanie zakupu paliw;
- 2) wsparcie dla podmiotów niepaństwowych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie;
- 3) współpracę z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

6. Współpraca z instytucją zobowiązaną do leczenia odwykowego w tym:

- 1) przyjmowanie zgłoszenia o przypadku występowania nadużywania alkoholu;
- 2) zapraszanie na rozmowy osoby co do której wpłynęło zgłoszenie;
- 3) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym;
- 4) kierowanie osób na badanie przez biegłych (psycholog i psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego;
- 5) złożenie wniosku o wszczęciu postępowania do sądu rejonowego właściwego miejscu zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy;
- 6) wniesienie opłaty zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych od wniosku o wszczęcie postępowania.

7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczą:

- 1) prowadzenie przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych kontroli w punkcie sprzedaży napojów alkoholowych (czynność potwierdzona notatką 30,00 zł za jedną godzinę);
- 2) prowadzenie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu (czynność potwierdzona notatką 50 zł jedna osoba);
- 3) udział w pracach na posiedzeniu Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (120,00 zł. wg listy obecności na posiedzeniu).

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Monitorowanie problemów alkoholowych w gminie oraz ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych i naprawczych obejmuje:
 - stały monitoring Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzony przez Przewodniczącego Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Źródła finansowania Programu - środki z zaplanowane w budżecie Gminy przeznaczone na realizację zadań własnych Gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości, przeciwdziałaniu alkoholizmowi i przeciwdziałaniu narkomanii na 2015 r. wynoszą 67 000,00 zł.
3. Preliminarz wydatków programu określa załącznik do niniejszego programu.